

Nr 280

Av herr **Hermansson m. fl.**, om höjning av folkpensionsavgiften.

Principerna för uttaget av sociala avgifter och skatter är i allmänhet att de enligt viss norm följer inkomstklasserna ovanför fastställt minimum. För statsskattens del inträder enligt en progressiv skala en skärpning av beskattningen av de högre inkomsterna. Men när det gäller folkpensionsavgiften är förhållandet ett annat. Avgiften utgår med 5 procent för skattepliktiga, som fyllt minst 18 och högst 66 år, upp till ett maximum. 1967 års vårriksdag fastställde detta till 1 500 kr., vilken högsta summa också gäller för samtaxerade avgiftspliktiga.

Härav följer att avgift inte utgår på den del av den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten som överstiger 30 000 kr. (5 % av 30 000 kr. = 1 500 kr.).

I diskussioner om folkpensionsavgiftens storlek har argumentet för ett sådant »tak» varit, att personer med högre inkomster kan förutsättas ordna sin egen pensionsfråga. Deras avgift bör därför vara maximerad. Naturligtvis är inte ett sådant argument hållbart. Överfört på andra områden skulle det leda till groteska orimligheter. Så länge systemet med särskilda sociala avgifter existerar bör det vara konsekvent. Framför allt bör det inte privilegiera de högre inkomstgrupperna i samhället. Summan folkpensionsavgifter anges i riksrevisionsverkets inkomstberäkning för år 1969 (taxeringsåret 1968) till 2 214 mkr., beräknas år 1970 till 2 400 och 1971 till 2 600 mkr.

För innevarande budgetår har till folkpensioner anvisats 6 510 mkr. och för budgetåret 1970/71 till 7 200 mkr. Summan kommer att öka i takt med genomförandet av tioårsplanen för pensionstillskotten, eventuellt tillkommande ytterligare pensionsökningar, ökat antal pensionärer och höjda pensioner på grund av genom prisstegringar tillkommande indextillägg. Det är orimligt att de högre inkomsttagarna skall slippa undan med samma folkpensionsavgift som inkomsttagaren med den upp till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten av 30 000 kr. I stället för en folkpensionsavgift på 1 500 kr. borde hundratusenkronorsmannen få bidra med 5 000 kr. o. s. v.

Med perspektivet obligatorisk särbeskattning kommer det att uppstå en del gränfall då slopandet av folkpensionsavgiftens maximering till 1 500 kr.

leder till höjd avgift jämfört med vad fallet är för närvarande. Samtaxerade makar får en sammanlagd högre folkpensionsavgift om det beskattningsbara beloppet för mannens del exempelvis är 25 000 kr. och hustruns 10 000 kr. (1 750 kr.). Men effekten blir densamma för den ensamstående med 35 000 kr. beskattningsbar inkomst o. s. v. Detta kan inte undvikas. Utformningen av statsskatten i övrigt får ske med utgångspunkt i att företa en riktig avvägning av skatteskalen. I sin helhet måste systemet med lika procentuella uttag för folkpensioneringen upp till en fastställd maximi-gräns, som nu är fallet, anses stå i klar motsättning till demokratiska beskattningsprinciper.

Enligt av riksdagens upplysningstjänst verkställd beräkning skulle sloandet av den övre gränsen för folkpensionsavgiften på grundval av finansdepartementets prognos över inkomstutvecklingen innebära en *merinkomst* för statskassan på mellan 320 och 330 mkr. Enligt vår mening följer en sådan lösning en riktigare väg för att möjliggöra skattelättnader för låginkomsttagarna — såväl som för att möjliggöra kommande pensionsförbättringar — än regeringsförslagets linje om höjd mervärdeskatt.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av lagen den 25 maj 1962 om finansieringen av folkpensioneringen att 3 § erhåller följande lydelse, innebärande att övrig text strykes: »3 §. Folkpensionsavgift skall utgå med fem procent av den avgiftspliktiges till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomst.»

att lagändringen träder i kraft från och med beskattningsåret 1971.

Stockholm i januari 1970

C. H. Hermansson (vpk) Gunvor Ryding (vpk) Eivor Marklund (vpk)